

FANTASTISK UNDERVISNING

- Praksis—teori—praksis
- Fra ét sted ser du kun kort
 - Du lærer dobbelt af at lære fra dig
- Jo tættere på virkeligheden, jo mere lærer du
- Kun Palle var alene i verden. Alle vi andre er her sammen

.....

- Forårets højdepunkter i Boserup

Vi bygger sammenhold Den gode undervisning

**Kun Palle var alene i verden.
Alle vi andre er her sammen.**

Af Christina Sjøgren og Puk Billeskov, lærere i Naturklassen

Vi tager børnene på ture, da det giver noget godt i forhold til de sociale relationer og spændende undervisning. Relationerne og klassens sammenhold opbygges, når vi skal være sammen i flere dage. Børnene kan se os lærere i en anden kontekst end i klasseværelset.

Man kan sige, at vores ture er en demokratisk øvelse—med børn og voksne som aktører.

Alle har medbestemmelse. Alle bidrager til det praktiske og sociale. Alle hjælper hinanden, lytter til hinanden og udviser god stil—i poolen, i bilen, til koncerten og i hytten.

Ud i det blå. Frihedens friske luft. Sol over Storebælt. Hvad kan være bedre?

Børnene elsker, når vi er på tur til Lalandia.

Atmosfæren er afslappet, og forventninger er helt anderledes, end på en normal skoledag. Børnene sætter en ære i, at et af aftensmåltiderne er noget, de står for. De vælger menu og er med ude og handle ind. Hvis der er retter, de ikke lige ved, hvordan man laver, så finder de ud af det sammen.

I forberedelserne til turen involverer vi børnene. Hvilken rute - hvor skal vi hen, hvor mange kilometer skal vi køre, hvad hedder byerne og broerne, vi kommer forbi på vej til Billund ?

Vi laver budget og bruger GPS.

Før vi tager afsted, er der undervisning om, hvad er det for en koncert, vi skal høre (Tvinds Vinterkoncert i Holstebro Musikteater), hvad er klassisk musik, hvad er ABBA, hvad er ballet osv? Det er også undervisning, når vi laver mad, hygger og laver saunagus i vores hytte.

Praksis - teori - praksis

Af Ole Tarp, skoleleder

Når et barn eller en ung starter hos os på Roskilde Friskole, er der straks fokus på elevens ressourcer og "det fælles tredje" - som er det, man er sammen om, - en vandretur med hunden, en cykeltur i skoven, et kunstprojekt eller lignende. Den traditionelle undervisning er ofte der, hvor barnet har lidt nederlag, så vi starter gerne et andet sted.

Barnet skal først finde sin plads og føle sig tryk.

Derefter arbejder vi i retning af at skabe fællesskaber. De fleste børn, der starter hos os, har øverst på ønskelisten at få en ven, - og når det lykkes, bliver det i sig selv en grund til at komme i skole.

Når børnene begynder at føle sig trygge, når de har fundet deres plads, og når de begynder at blive en del af fællesskabet - så tager vi fat på undervisningen - og de fleste af dem indhenter da det forsømte med stormskridt.

Skån børnene for ensformig undervisning.

Der er for tiden en debat om, hvorvidt man skal, eller ikke skal, bruge skærm i undervisningen. Her kunne jeg tænke mig i stedet at sætte fokus på "den gode undervisning".

Da jeg gik i skole, var der ingen skærme, - men hvor tit sad jeg ikke og kiggede ud ad vinduet og drømte mig væk til de varme lande, når undervisningen blev for ensformig og intetsigende.

På flere folkeskoler (i bl.a. Tåstrup og på Frederiksberg), benytter lærerne projektororienteret undervisning.

Der er en sammenhæng i fagene på tværs, og det hjælper med til at skabe engagement og mening hos eleverne.

Hos os har vi gode erfaringer med en metode, hvor undervisningen veksler mellem praksis og teori - undersøgelser, studier, nye undersøgelser på et nyt niveau og nye studier.

Forløbet slutter af med et produkt - f.eks. en plancheudstilling, en lille film eller et oplæg til en morgensamling - ud fra princippet om, at det du har lært, lærer du dobbelt, når du giver det videre til andre.

Elevens egen drivkraft tæller

Af Irene Jørgensen, speciallærer

Når jeg beskriver arbejdet med en elev i én til én-undervisning, siger jeg som oftest "vi læser," "vi staver," osv. – inkluderende, fordi vi reelt samarbejder. Det er mig, der stikker linjerne ud, bestemmer rutinerne, men jeg er også klar til at gribe chancen, hvis noget helt andet skaber interesse og begejstring.

Jeg har en elev, der higer efter mening med de opgaver, jeg stiller. Jeg skal altid have meget gode argumenter, når jeg præsenterer opgaver. Ellers er han klar til at bidrage med forslag til både indhold og fremgangsmåde. Den form for kontrol giver ham den tryghed, han har brug for.

Forleden dag var vi i gang med repetition af staveord – men så blev hans tanker ført ind på et sidespor (der, hvor han følte sig tryk).

Han spurgte mig glædestrålende: Ved du hvad verdens længste ord hedder? – Nej, det vidste jeg ikke lige.

(Men, det handlede jo om ord, så jeg var villig til at forlade rutinen) - Det hedder noget med "special-stalising" eller sådan noget, forklarede han. – Han gav sig til ihærdigt at lede efter sin telefon, fandt den og spurgte så Siri: Hej Siri. Hvad er verdens længste ord på dansk? – Straks kom det frem og han viste mig stolt ordet.

Jeg læste det op:

speciallægepraksisplanlægningsstabiliseringsperiode.

Han spurgte: Kan du stave det for mig, så jeg kan skrive det ned? - Det ville jeg da gerne. Han fandt et blankt papir, lagde det, så han kunne skrive ordet på den lange led og med energiske bevægelser fløj blyanten af sted, for hvert bogstav jeg nævnte. (Nå, så hurtigt kan du skrive, når det er noget du er optaget af, tænkte jeg... glad.) Bogstaverne blev også meget flottere med det flow, og ingen problemer med at huske bogstaverne. Ja, det var et langt ord: Hvor mange bogstaver er der? – Han talte dem: 51! – Vi bevægede os ud i noget, som han tidligere havde vist mindre interesse for. Jeg spurgte ham: Hvor mange stavelser er der? - Jeg sagde ordet med tryk på hver stavelse og han klappede samtidigt med: 19 blev det til.

Næste spørgsmål var: Men når der nu er 19 stavelser, hvor mange røde bogstaver (vokaler) er der så i verdens længste ord? – 19, var svaret igen.

Kan du finde dem og mærke dem med rødt? – Også den opgave blev accepteret og udført hurtigt og korrekt. Derefter fandt vi selv på meget lange ord, og reglen om én vokal i hver stavelse blev slået fast.

Godt, at jeg fra starten accepterede hans initiativ. – Tænk, hvis vi var gået glip af så god en træning!

Kom tæt på det, du vil lære om

Af Martin Larsen, lærer i Fremtidsklassen

Vi er 3 elever og 3 voksne, som er kommet hjem fra en meget lærerig rejse til Milano og Rimini i Italien.

Vi var afsted i 10 dage. Vi kan fortælle meget fra rejsen. Vi havde en god vært - en italiensk lærer fra Rimini og ven af Simona (vores "Development Instructor" i Fremtidsklassen).

Vi besøgte Humana Italien. Humana People to People driver tøjindsamling af brugt tøj (de har 5000 tøjindsamlingscontainere i hele Italien), sorterer tøjet på en stor sorteringscentral med hundrede ansatte og driver vintage- og familiebutiker (12 butikker i Italien).

Sammen med vores venner fra Humana Italien, besøgte vi deres nye By-have-projekt program i Milano. Det er et grønt projekt for folk i byen, som gerne vil dyrke deres egne grønsager og være del af et fællesskab. Lige nu har 30 familier små stykker jord og Humana's projektleder står for undervisning, vandforsyning, fordeling mm.

Vi havde følgende besøg og undersøgelser.

Skolebesøg. Itsos Albe Steinerskolen har 1200 elever, 25 elever i hver klasse. De gennemfører en 5-årig uddannelse til designer indenfor grafik. Eleverne lærer at tage billeder og forandre dem med forskellige programmer, samt filmproduktion - også med grøn baggrund. De designer plakater med budskaber, fx om klimaforandring. Eleverne er meget dygtige.

Uden mange lærere på skolen, så det ud til, at nogle elever havde brug for mere støtte.

Det var et godt besøg, og vi aftalte med dem, at de kommer på besøg hos os i 2024.

På vores to familiebesøg spiste vi rigtig italiensk mad. Det var to meget forskellige familier. Den ene bestod af far med 6 børn og 4 voksne i et stort hus. Det er typisk for italienere, at blive boende hjemme, selv som voksen. Det er meget dyrt at flytte ud, så det sker først, når man stifter familie.

"Jo tættere på virkeligheden, jo mere lærer du."

Benvenuto in Italia

Alexander Carp, 17 år fortæller:

” På besøgene hos familierne lærte jeg om, hvor venlige og gæstfrie, de er. Det var så hyggeligt og også lidt rørende, da de er så kærlige ved hinanden.”

” Besøg på skolerne var også en rigtig god idé, da jeg lærte om, hvordan det er at gå i skole i Italien. På en anden måde, end hvis jeg bare havde læst om det.”

” Den tredje vigtigste ting jeg lærte, var det med at være sammen med ens klassekammerater på en helt anden måde, end man er vant til. Det var en oplevelse for sig selv.

At skrive dagbog på en tur som denne her, er godt at bruge tid på, da man husker turen mere detaljeret og har følelserne med.”

Simonas ven, Ricardo, fortalte os om problemerne i landet. Han er ikke bange for fascisme. Italien er en del af EU og vil være det i fremtiden, derfor skal de overholde nogle regler i forhold til at styre de højreradikale grupper. Et andet problem er, at det ikke er muligt at komme til speciallæge, hvis man ikke selv betaler. Det kan tage lang tid at få en lægeaftale. Et andet problem er, at landet – ligesom de andre Middelhavslande – er landingssted for 100.000-vis af illegale immigranter.

Det er det første land man møder, hvis man er på flugt fra Afrika til Europa. Vi mødte en del som stod på P-pladser foran supermarkeder, for at tjene en lille skilling. Dette kan være en af årsagerne til fascismen, som er tydelig i Italien, idet de er imod indvandring.

Vi har også været på et fabriksbesøg. Italien opfandt espressomaskinen i 1903. Fra den tid, og op til i dag, har de udviklet teknikken og laver i dag kaffemaskiner til hele verden. I begyndelsen tog det 20 min. at lave en kop kaffe, og der skulle mange kaffebønner til. Så det var kun de rigeste, der kunne få kaffe. Det har forandret sig. Man kan generelt sige, at lønnen i Italien ikke er så høj. Det er ca. halvdelen af en dansk løn. En fabriksarbejder har en løn på 1300 Euro og det koster 700 Euro at bo i Milano. Så det er forståeligt, at mange unge vælger at bo hjemme i lang tid.

Vi havde mange flere fantastiske oplevelser på studieturen. En dag i Alperne blandt andet. Vi nød hver dag på vores studierejse, og det var interessant at møde så mange italienere, som på mange måder er så forskellige fra os danskere. 60 millioner mennesker med stor forskel på rig og fattig.

Lær dansk - spil teater

Af Puk Billeskov, lærer i Naturklassen

Lige siden 1985 har Tvindskolerne holdt en stolt teatertradition i hævd.

Sommerteater i Juelsminde er sommerens højdepunkt—ligesom Vinterkoncerten er vinterens højdepunkt og Olympiaden på Tvind er efterårets.

Årets teaterstykke samler skolen på tværs af klasserne. Det er danskundervisning og det har et produkt, som vi kan vise til rigtig mange mennesker.

Nu, hvor vi er ude af Coronas greb, kaster vi os ud i et rigtigt teaterstykke - ikke film - og vores praktikanter fra Det Nødvendige Seminarium, Barbora, Beatrice og Fabio, har fundet - og renskrevet - det helt rigtige stykke til os: **"Kaptajn Klo og Peter Pan mange år senere"**.

Stykket er sjovt, der er mange børn på scenen (de skal hjælpe gamle Peter med at huske da han var dreng, og slog Kaptajn Klo), der er sange, kampråb, duel og flyvende skygger. Vi udfordrer vores - ofte - lidt sky børn, til at komme frem og vise deres talenter. Pirater skal spille ukulele, replikker øves, danse koreograferes og alle klædes ud og sminkes.

Den 8. juni—efter to generalprøver i Boserup—pakker vi traileren og ruller til Juelsminde, hvor vi spiller stykket på den store scene i rækken af cirka 10 stykker fra vores søsterskoler: Tvindskolerne i Danmark.

Vi glæder os til at se de modige børn på scenen og få det hele til at svinge, som én stor præstation.

"Du lærer dobbelt af at lære fra dig"

Synlige resultater

"Det, du lærer, skal bruges til noget"

Hr. Bogorm hænger på væggen i Naturklassen. Han bliver længere og længere. Jo flere bøger børnene i klassen læser. Planen er, at han kommer hele klassen rundt.

Bøgerne, vi læser, kommer fra vores biblioteksbesøg. Sidst slæbte vi to poser gode bøger med hjem. Børnene vælger så dagens bog. Når de er færdige med 1 til 1 læsning, går de videre med deres skriftlig dansk bøger og matematik.

I naturklassen er vi glade for at gå i skoven. Det gør vi hver dag kl. 9-10. Derefter spiser vi frugt og ser Ultra Nyt.

Efter en god pause og dyrefodring (for nogle), er der dansk og matematik. I april og maj går teatergruppen over i teatterummet og øver hver mandag og torsdag.

Lyst til at lære

af Celia Brogård, Roskilde Friskoles psykolog

Alle mennesker bliver født med en iboende (underliggende i ens natur) lyst til at lære

Alle vi mennesker fødes med en iboende nysgerighed og lyst til at lære. Denne iboende lyst kan fx ses, når børn bruger deres sanser til at undersøge verden ved at røre og smage på alt, der er indenfor rækkevidde. I takt med at barnet udvikler sig, vil der komme flere individuelle forskelle i, hvilke interesser den enkelte er optaget af, samt hvordan den enkelte bedst lærer nye ting. Nogle lærer bedst ved at høre foredrag, andre ved visuelt at se dokumentarfilm eller grafer. Nogle lærer mere taktilt (gennem berøring) eller kinæstetisk (gennem bevægelse), ved at bruge kroppen og hænderne fx sjippe 7-tabelen eller måle ting op. På Skolerne i Boserup har vi fokus på at styrke elevens iboende naturlige lyst til læring.

I denne tekst vil jeg beskrive de tre typiske forklaringer, vi oplever på skolen, som påvirker børnenes motivation til at lære, og hvordan vi tackler dette på vores skole.

Årsagsforklaringer på manglende motivation til at lære

De tre grunde, som vi oftest oplever påvirker den iboende lyst til læring, er:

- * Manglende opfyldelse af basale behov (*søvn, mad, tryghed, sociale relationer mm*)
- * Dårlige erfaringer med tidligere undervisningssituationer
- * Mistrivsel (*Belastningsreaktioner, stress, angst, skolefravær, misbrug mfl*)

Vi kan alle genkende, at vi lærer optimalt, når vi har fået opfyldt vores basale behov og trives og finder genkendelighed, i det, vi kaster os ud i.

Vores erfaringer på Roskilde Friskole lærer os, at når der er udfordringer indenfor de tre faktorer ovenfor, så overskygger de barnets motivation og overskud til ny læring.

Vi oplever, at når de tre faktorer er løst, så blomstrer lysten og overskuddet til at lære, og eleverne tager imod al slags undervisning positivt og energisk.

Vi bruger forskellige rammer omkring læringsituationerne. Det kan være klasseundervisning, 1:1-undervisning, det kan være indendørs eller uden-dørs læring, det kan være boglig- eller praktisk læring. På Boserup er der fokus på at være kreative i at skabe rammer, hvor den enkelte elev bedst lærer og arbejder.

Vi oplever, at mange børn trives, når rammerne for læringen varierer i løbet af skoledagen.

Vi definerer "læringsaktivitet" bredt.

Dette vil ofte være inspireret af det situerede lærings-perspektiv.

Situeret læring betyder, at **læring** er knyttet til deltagelse i sociale praksisfællesskaber, dvs. at **læring** ikke kun finder sted i en skolemæssig kontekst.

I dette perspektiv er der fokus på, at læring, som er forankret i relevante situationer, kognitivt (tænkning, erkendelse) integreres bedre.

Dette kan fx være matematikundervisning, når man køber ind og lægger budget til frokost.

Det kan være undervisning, hvor man skal bage en kage og læse en opskrift på dansk eller engelsk.

Det kan være idræt, hvor man svømmer baner og skal regne antal meter ud, man har svømmet.

Vi oplever, at mange elever har gavn af undervisning med en tydelig mening. Undervisningen varierer fra skoleperspektivet med klasseundervisning, tæt 1:1 undervisning i et klasseværelse til de mere situerede (praksisfællesskaber), projektbaserede læringsaktiviteter. Begge dele er afgørende for at støtte den enkelte elevs faglige udvikling bedst muligt. Det er skolens erfaring, at alle mennesker gerne vil lære, men at det handler om at finde frem til lige præcis de rammer og læringsaktiviteter, som passer til den enkelte elev, klassens dynamik og lærernes kæpheste.

Tvinds pædagogiske principper er rygraden på skolen:

Praksis—teori—praksis

Fra ét sted ser du kun kort

Du lærer dobbelt af at lære fra dig

Jo tættere på virkeligheden, jo mere lærer du

Du må få hænderne ned i det, du vil lære om

Kun Palle var alene i verden. Alle vi andre er her sammen

Alt dette gælder også for lærerne!

FORÅRETS HØJDEPUNKTER

TEATER I BOSERUP

Roskilde Friskole præsenterer
"Kaptajn Klo og Peter Pan - mange år senere"

Generalprøve for forældre og venner
Torsdag den 1. juni, 2023 kl. 11 i Galleriet. Velkommen!

Velkommen til Boserupdagen 2023

Stedet med
de mange
talenter

Foredrag af
Niels Peter Rygaard,
psykolog, underviser
og forsker

Børn med tilknytningsforstyrrelser
- de gode relationer i fokus

Den 8. MAJ 2023, 10.30 - 15.00 kan I møde Niels Peter Rygaard, som er psykolog og arbejder med undervisning og formidling af forskning i tilknytningsforstyrrelse og relationsarbejde med børn og unge.

Desuden rådgiver Niels Peter Rygaard personale og ledelse for at støtte og udvikle de professionelle, der udfører det krævende arbejde med omsorgssvagede børn.

13. MAJ

ENDNU EN ETAGE KLAR TIL SKOLE

MALEOPGAVER, GULVE,
INDRETNING, GOD MAD OG
HAVE

VI STARTER MED
MORGENKAFFE KL. 9
OG SLUTTER AF MED
EFTERMIDDAGSKAFFE KL. 16

Vi glæder os til at se elever, lærere,
forældre og venner.

Forårets kalender 2023

- 19. april Krea-café i Galleri Boserup
- 28. april Jordens dag - vi planter vores have
- 8. maj Boserupdagen / Niels Peter Rygaard (børn fri)

- 13. maj Byggedag i Boserup
- 1. juni Teatergruppen præsenterer "Peter Pan & Kaptajn Klo mange år senere" for forældre og venner
- 7.- 8. Juni Sommerteater i Juelsminde
- 21. juni Skoleafslutning